

**การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค
การอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 จังหวัดปทุมธานี***

**Developing a Set of Exercises to Practice Reading Comprehension
Skills by using the SQ4R Reading Technique of Grade 5
Students Tha Khlong 1 Municipal School, Pathumthani**

มณฑา วิริยางกูร และภณทิรา กำรสรสาลี

Montha Wiriyangkul and Phantira Kamthonsalee

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Phantira.kam@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/7 จำนวน 43 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากการทดสอบนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านจับใจความ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ ประกอบด้วย ชุดแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การทดสอบที (t-test) ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80.08/80.35

*ได้รับบทความ: 24 ตุลาคม 2566; แก้ไขบทความ: 20 สิงหาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 5 กันยายน 2567

Received: October 24, 2023; Revised: August 20, 2024; Accepted: September 5, 2024

2. ผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ที่ใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดแบบฝึกทักษะ; การอ่านจับใจความ; เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R; ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The purposes of this research were 1) develop a skill training package on reading comprehension using the SQ4R reading technique for 5th-grade students to achieve an effectiveness criterion of 80/80, and 2) compare the reading comprehension achievement of 5th-grade students before and after using the skill training package on reading comprehension with the SQ4R technique. The sample used in this research consists of 43 students from 5th grade, class 5/7, selected through purposive sampling from students with reading comprehension difficulties. The research tools include a lesson plan for teaching reading comprehension for 5th grade, a skill training package on reading comprehension using the SQ4R technique, and a reading comprehension achievement test. The statistical methods used for data analysis include percentage (%), mean ($\bar{X}$), t-test, efficiency (E_1/E_2), and standard deviation (S.D.).

The results revealed that:

1. The efficiency of the skill set on reading comprehension by using the SQ4R reading technique of Grade 5 students, the performance was 80.08/80.35.
2. Achievement in the story reading comprehension of Grade 5 students at Tha Khlong 1 Municipal School using a skill set on reading comprehension by using the SQ4R reading technique after learning was higher than before learning with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Skills Exercise Set; Reading Comprehension; SQ4R Reading Technique; Grade 5

1. บทนำ

ทักษะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การติดต่อข้อมูลข่าวสารสื่อสารให้บุคคลอื่น

รับทราบ อีกทั้งการอ่านยังเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความก้าวหน้า เข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษามากขึ้น ในการเรียนจะต้องมีการอ่านเพื่อวิเคราะห์และทำความเข้าใจในบทเรียนเพื่อให้

เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทักษะการอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้นักเรียนรู้จักหน้าทันเหตุการณ์ เพราะการอ่านนั้นทำให้นักเรียนรู้จักเข้าถึงแหล่งข้อมูลและความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและแตกต่างกันออกไปตามจุดประสงค์การอ่านของแต่ละบุคคล การอ่านที่ดีจะต้องมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลหรือสารที่อ่านอย่างถี่ถ้วน ซึ่งทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่ควรต่อการส่งเสริมให้นักเรียนอย่างยิ่งในการเรียนหากจะอ่านให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องสามารถตีความ สรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้เพื่อจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง

การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการอ่านที่เหมาะสมแก่การนำมาพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง เพราะการอ่านที่ถูกต้องนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในการเรียนหรือนำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะต้องสามารถสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ว่ามีตัวละคร เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านนั้นต้องการสื่อถึงอะไร เมื่อนักเรียนสามารถสรุปใจความได้อย่างถูกต้อง

นักเรียนก็จะเกิดการพัฒนาการเรียนรู้จากการอ่านของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

กลวิธีในการอ่านจะเห็นว่า ผู้อ่านสามารถใช้หลายๆ กลวิธีร่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านซึ่งสอดคล้องกับวิธีสอนแบบ SQ4R นี้ได้ปรับปรุงมาจากการสอนแบบ SQ3R ของฟรานซิส พี.โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย วิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ Survey (S) คือ การสำรวจ Question (Q) คือ การตั้งคำถาม Read (R) คือ การอ่านอย่างรอบคอบ Record (R) คือ การจดบันทึก Recite (R) คือ การสรุปใจความสำคัญ Reflect (R) คือ การทบทวน สอดคล้องกับสุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า 225) ที่ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านได้ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วยหลายกลวิธีที่ช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสำรวจ การตั้งคำถาม การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือการทบทวน เพื่อช่วยในการจำเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ วิธีสอนแบบ SQ4R ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้อีกด้วย เริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจ ซึ่งในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้มองภาพรวมของเรื่องที่จะอ่านเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดถึงเรื่องที่กำลังอ่านและยังมีกลวิธีตั้งคำถามซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเนื่องจากมีจุดประสงค์ในการอ่านที่ชัดเจนไม่ใช่เพียงแค่อ่านให้จบเท่านั้น และเมื่อผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้จะทำให้ผู้เรียน

มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านว่าไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินไป เพราะผู้เรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการอ่าน และผู้เรียนที่มีจุดอ่อนในเรื่องของคำศัพท์ก็ยังสามารถฝึกฝนจากการอ่านซ้ำๆ เพราะวิธีการสอนแบบ SQ4R เน้นที่การอ่านซ้ำๆ อย่างละเอียดจนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านได้และยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจของตนเองได้ในขั้นเขียนสรุปใจความ ซึ่งเป็นการใช้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่าสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากน้อยเพียงใด และหากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนจากการสอนอ่านด้วยวิธี SQ4R จนมีความชำนาญแล้ว การอ่านตำรา ก็จะไม่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนอีกต่อไป

จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการจับใจความจากสิ่งที่ตนเองได้อ่านหรือฟัง นักเรียนไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องนั้นๆ ที่กำลังศึกษาได้ด้วยตนเอง นักเรียนบางคนขาดความมั่นใจในคำตอบเวลาที่ครูให้บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือฟัง นักเรียนหลายคนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการจับใจความค่อนข้างต่ำ มีพัฒนาการในการเรียนรู้ในด้านการจับใจความสำคัญค่อนข้างช้า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้านต่างๆ ในรายวิชาภาษาไทย เช่น ทักษะการฟัง การเขียน เป็นต้น จากปัญหาที่กล่าวข้างต้นนั้นเห็นได้ว่า นอกเหนือจากนักเรียนกลุ่มที่ไม่สามารถจับใจความได้ด้วยตนเองนั้น นักเรียนบางรายมีทักษะและความสามารถในการจับใจความที่ค่อนข้างดี

สามารถช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการจับใจความแก่สมาชิกคนอื่นในห้องเรียนได้ ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มช่วยเหลือให้คำปรึกษาสมาชิกในกลุ่ม น่าจะเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถการจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ในทิศทางที่ดีขึ้นได้

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้แก้ปัญหา พัฒนาและปรับเปลี่ยนทักษะกระบวนการเรียนรู้การจับใจความสำคัญของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพของตนเองและตามทักษะที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความสามารถในการจับใจความจากกระบวนการเทคนิควิธีที่นำมาใช้ในการวิจัย ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนต่อไป อีกทั้งส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นตามศักยภาพและมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการเก็บข้อมูลแบบ (One-Group Pretest-Posttest Design) โดยกลุ่ม (Group) คือ E ก่อนเรียน (Pretest) คือ O1 วิธีการสอน คือ X และหลังเรียน (Posttest) คือ O2

E หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/7

O1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

O2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ตำบลคลองสอง อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 349 คน จาก 8 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน คือห้อง ป. 5/7 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากการทดสอบนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการอ่านจับใจความ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 แผน 3 ชั่วโมง ดังนี้ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐาน

การอ่านจับใจความ (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทความ (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทกลอน 2) ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3 จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย (1) ชุดแบบฝึกทักษะที่ 1 ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ (2) ชุดแบบฝึกทักษะที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทความ (3) ชุดแบบฝึกทักษะที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทกลอน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 1 ฉบับ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในกลุ่มทดลอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/7 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 จำนวน 34 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยโดยชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

2. ขึ้นเตรียมนักเรียนก่อนดำเนินการสอน แนะนำวิธีการศึกษา พร้อมทั้งแจ้งจุดประสงค์เงื่อนไขในการศึกษาให้ทราบ และให้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ในเรื่อง การอ่านจับใจความก่อนเรียนและก่อนใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ

3. ขึ้นดำเนินการสอน ดำเนินการสอนนักเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน

จับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความ จำนวน 50 นาที แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทความ จำนวน 50 นาที และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทกลอน จำนวน 50 นาที ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 แผน

4. ชั้นหลังสอน เมื่อดำเนินการสอนครบตามจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว จึงดำเนินการทดสอบหลังเรียนนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 20 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที

5. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

6. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนได้รับการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดเพื่อแปลความหมาย โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1977, p. 190) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ละรายการขององค์ประกอบของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยให้เป็นระดับความเหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 99-100) และการหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (E_1/E_2) เป็นแบบฝึกทักษะรูปแบบ Dependent วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้

เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความกับพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ บอกความหมายของการอ่านจับใจความ อธิบาย ลักษณะของการอ่านจับใจความ สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกชนิดของการอ่านจับใจความ และบอกประโยชน์จากการศึกษาเรื่องการอ่านจับใจความและระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูมที่ได้ปรับปรุงใหม่โดย แอนเดอร์สันและแครทวอล (Anderson & Kratwohl, 2001) ได้แก่ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ หลังจากผู้เชี่ยวชาญประเมินเรียบร้อยแล้ว ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและนำมาเทียบกับเกณฑ์ของค่าดัชนีความสอดคล้องว่า มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งถือว่าเป็นข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 70-71)

2. การคำนวณหาค่าระดับความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยเทียบกับเกณฑ์ของค่าระดับความยากที่กำหนดไว้คือ ระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีระดับความยากเหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 96-99)

3. การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยเทียบกับเกณฑ์ของค่าระดับอำนาจจำแนกที่กำหนดไว้คือ ไม่ต่ำกว่า 0.20 ซึ่งถือว่าเป็นแบบ

ทดสอบที่มีระดับอำนาจจำแนกเหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. การคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยเทียบกับเกณฑ์ของค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบประเมินที่กำหนดไว้คือ ไม่ต่ำกว่า 0.60 ซึ่งถือว่าเป็นแบบประเมินที่มีความเชื่อถือได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 103)

5. ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้จากแบบทดสอบก่อนการสอนโดยชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กับคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ด้วยการทดสอบค่าที่ (t-test for One Sample)

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของการใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

แบบฝึกทักษะระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/E_2
20	24.02	80.08	20	16.07	80.35	80.08/80.35

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 80.08/80.35

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1

ผลสัมฤทธิ์ในเรื่อง คำพ้อง ของนักเรียนก่อนและหลังเรียน						
แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	20	43	8.37	1.38	14.33	0.00*
หลังเรียน	20	43	16.07	2.84		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 มีผลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1

จังหวัดปทุมธานี สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากผลการศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ที่สร้างขึ้นพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.08/80.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย อีกทั้งชุดแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสม มีความหลากหลายเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รูปภาพประกอบสีสันทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่างๆ รูปแบบของการจัดกิจกรรมในชุดแบบฝึกทักษะ มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ตามหลักการของเรื่อง การอ่านจับใจความ กระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา บุปผาสาย (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การพัฒนาทักษะการ

อ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 85.15/85.76 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวรรณ ชัยเพชร และคณะ (2558, หน้า 77-86) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการและของผลผลิตเท่ากับ 84.77/82.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

จากผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.37 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.07 แสดงให้เห็นว่า หลังการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากเนื้อหาและกิจกรรมในชุดแบบฝึกทักษะมีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนในการนำไปใช้ให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนได้ฝึกและทำแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้นหลังจากที่เรียนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่จัดทำ

ขึ้น จึงทำให้มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน พบว่า ชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 80.08/80.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ส่วนผลสัมฤทธิ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยฉัตร ศรีสุราช (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึก ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้าน เขาสมิง พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.16/88.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 ส่วนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจ ความภาษาไทยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของทริกา สมพงษ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดย การกำกับ ตนเองเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปี ที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนด้วยชุดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยการกำกับ ตนเองที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรศึกษารายละเอียดของ แบบฝึกทักษะให้เข้าใจ และจัดเตรียมสื่อประกอบ

การเรียนการสอนด้วยเพื่อให้น่าสนใจ หรืออาจมี การดัดแปลงให้เหมาะสม เพื่อให้การทำกิจกรรมใน แต่ละชุดฝึกของนักเรียนดำเนินไปอย่างมีลำดับ ขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควร ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้แบบฝึก ทักษะมากขึ้น เพื่อช่วยพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมและ พัฒนาต่อยอดจากผลการวิจัย

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่าน แบบ SQ4R ในระดับชั้นอื่นๆ ที่ยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาไว้

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 5 ในรูปแบบอื่นๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รูปแบบการจัดการ เรียนการสอน เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ น่าสนใจ

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเปรียบเทียบการ จัดการเรียนการสอนวิธีอื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างและ พัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย สามารถนำไปแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ทำให้ เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

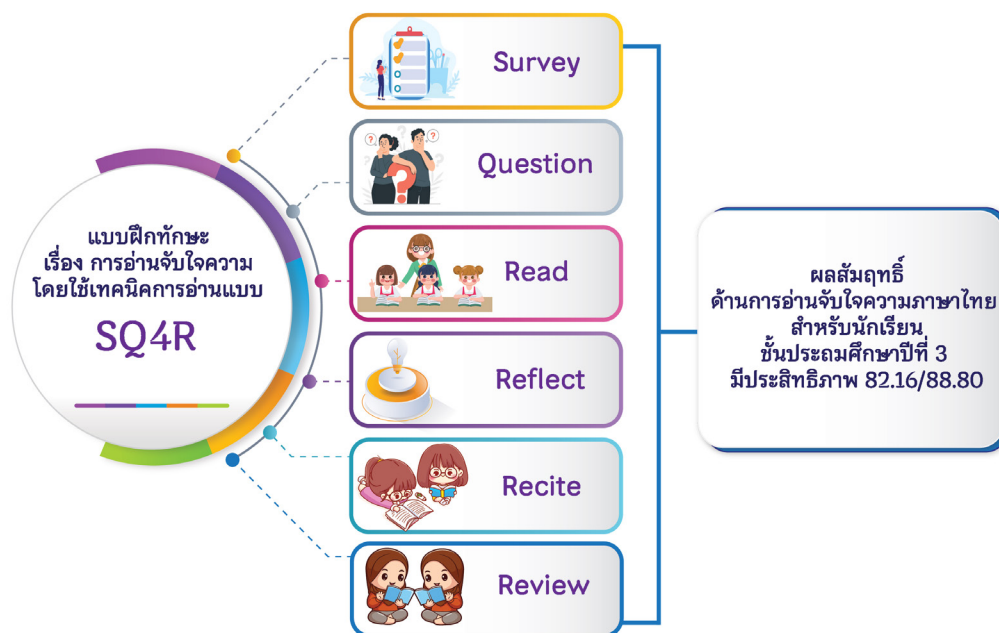
7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการทำวิจัยครั้งนี้ คือ การได้ศึกษาค้นคว้าหรือแสวงหาวิธีการในการ

พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้กับนักเรียน เพราะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในทุกสาขาวิชา ผู้วิจัยพบว่า ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจ

ความ อีกทั้งสามารถนำไปประยุกต์และเป็นต้นแบบของชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ให้กับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ นับว่าองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ทาริกา สมพงษ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธิดา บุษามสาย. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- _____. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1. (2557). *ข้อมูลทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaklong1.ac.th/pic/data/general.html>
- สุนทร สันธพานนท์ และคณะ. (2554). *วิธีการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริวรรณ ชัยเพชร และคณะ. (2558). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 2(2), 77-86.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. New York: Longman.
- Best, J. W. (1997). *Research in Education*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc.